

به نام خداوند بخشنده و مهربان

فرهنگ رانندگی

معاونت فرهنگی و امور اجتماعی
شهرداری شیراز

اصول ناب اخلاق حرفه ای

به نام خدا

از اعجاز و عظمت کلام مولای متقیان علی (ع) همین بس که سخنانی را در چندین قرن قبل در مورد اصول سوار شدن بر مرکب و رعایت حقوق افراد و اخلاق حرفه ای فرموده اند که گویا این سخنان گوهربار برای قرون آتی و شرایط کنونی به جهانیان عرضه شده است. در سوار شدن بر مرکب، عدالت را رعایت کن. با ترس از خدای یکتا حرکت کن و در سر راه، هیچ مسلمانی را نترسان و با آرامش و وقار حرکت کن و در تعارف و مهربانی کوتاهی نکن. مانند اشخاص سخت گیر و سلطه گر رفتار نکن و با مردم تندخو نباش و به آنها دروغ نگو، چرا که مردم، برادران دینی می باشند. همانگونه که ما به توحق می دهیم، توهم باید نسبت به حقوق آنان وفادار باشی. در نگاه هایت به مردم به تساوی رفتار کن. از هر کار پنهانی که از آشکار شدنش شرم داری پرهیز کن، به افراد پایین تر از خود توجه داشته باش، خدا را گرامی بدار و دوستان خدا را دوست شمار. نفس خود را، میزان میان خود و دیگران قرار ده، پس آنچه را که برای خود دوست داری برای دیگران نیز دوست بدار و آنچه را که برای خود نمی پسندی برای دیگران مپسند. بدان که خود بزرگ بینی و غرور، مخالف راستی و آفت عقل است.

سرشناسه: بهمن آبادی، یوسف، ۱۳۵۵ -

عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ رانندگی / به سفارش معاونت فرهنگی و امور اجتماعی شهرداری شیراز
به همت: محمد فرخ زاده / تهیه و تنظیم و ناظر کیفی: سید محمد حسینی / نویسنده یوسف بهمن آبادی
مشخصات نشر: تهران: سفیر خرد، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۱۵۶ص: مصور (رنگی)، ۲۰×۱۶ س.م.

فروست: مجموعه کتاب های آیین شهروندی.

شابک: ۹۵۱۳۰۰۰۰-۶۰۰-۹۷۸ / قیمت: ۱۲۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

یادداشت: کتاب حاضر نخستین بار توسط انتشارات راز نهان به چاپ رسیده است.

موضوع: رانندگی

موضوع: رانندگان - اخلاق حرفه‌ای

موضوع: رانندگی - جنبه‌های اخلاقی

شناسه افزوده: شهرداری شیراز. معاونت فرهنگی و امور اجتماعی

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ج ۱ / ۵/ ۱۵۲/ ۵ TL

رده بندی دیویی: ۶۲۹/ ۲۸۳

شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۴۳۹۵۶

فرهنگ رانندگی

مجموعه کتاب‌های آیین شهروندی

نویسنده: یوسف بهمن آبادی

به سفارش معاونت فرهنگی و امور اجتماعی شهرداری شیراز

به همت: محمد فرخ زاده

حق چاپ این کتاب برای شهرداری شیراز محفوظ است

تصویرسازی: مجید صالحی، سید محمد حسین فلاحتی

تهیه و تنظیم و ناظر کیفی: سید محمد حسینی

صفحه‌آرایی: محمد قاسمی، حمید ابراهیمی

طراح جلد: نعیمه نامی

ویراستار: عبدالکریم رحیمی

ناشر: انتشارات سفیر خرد

شابک: ۹۵۱۳۰۰۰۰-۶۰۰-۹۷۸

چاپ و لیتوگرافی: چاپ یاسین شیراز

با همکاری کانون تبلیغات راه موفقیت

شمارگان: ۲۰۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول / بهار ۱۳۹۴

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

فهرست مطالب:

گامی در مسیر.....	۶
مقدمه.....	۷
۱- آداب توجه به علائم راهنمایی و رانندگی.....	۸
۲- آداب مربوط به داخل خودرو.....	۱۱
۳- آداب مربوط به ایمنی خودرو.....	۲۱
۴- آداب سلامتی و هوشیاری.....	۳۳
۵- آداب مربوط به شئون انسانی.....	۴۷
۶- آداب حق تقدم.....	۵۹
۷- آداب پارک کردن یا توقف خودرو.....	۶۷
۸- آداب گردش به راست یا چپ.....	۷۵
۹- آداب بوق زدن.....	۸۵
۱۰- آداب سبقت گرفتن.....	۹۱
۱۱- آداب سرعت.....	۱۰۳
۱۲- آداب مواجهه با بحران.....	۱۱۳
۱۳- آداب رانندگی در شرایط نامساعد جوی.....	۱۱۷
۱۴- آداب مربوط به عابر پیاده.....	۱۲۵
۱۵- آداب رانندگی در اتوبان یا بزرگراه.....	۱۳۱
۱۶- آداب حمل بار یا مسافر.....	۱۳۵
۱۷- آداب مربوط به محیط زیست.....	۱۴۳
۱۸- آداب کلی رانندگی.....	۱۴۷
منابع.....	۱۵۶

پیشگفتار

افزایش جمعیت کشورها و همه گیر شدن زندگی ماشینی، این ضرورت را ایجاد کرده تا افراد برای مواجه شدن با «هرج و مرج ها» و «بی هنجاریها»، به رعایت اصول و شاخص های شهروندی به عنوان جزئی از فرهنگ اجتماعی ملزم شوند. بی گمان، این اصول و شاخص ها در مقوله «احترام به افراد جامعه و محیط» متمرکز می شوند. به طوری که نوع برخورد با این مساله، نشان می دهد که ما چه اندازه در این جهان رو به پیشرفت، «شهروند» شده ایم. در واقع، مؤلفه «شهروندی» به عنوان معیاری برای سنجش میزان پایبندی انسان ها نسبت به حقوق دیگران و محیط اطراف به کار برده می شود و «مجموعه کتاب های آیین شهروندی» نیز اوج رفتار شهروندی را در «جامعه شهروندگرا» یادآوری می کند. در این میان، رانندگی به عنوان یکی از رفتارهای اجتماعی محسوب می شود که با بررسی آن، می توان درجه شهروند شدن افراد یک جامعه را ارزیابی کرد. متأسفانه، با وجود اینکه ماشین، ساخته دست انسان است و هم اوست که انتظار دارد اطرافانش قوانین تدوین شده مربوط به نظم را رعایت کنند تا وی با مشکلی مواجه نشود، اما در برخی موارد، خود از احترام به آن طفره می رود و همین ماشین بی روح، حیوان سرکشی می شود که آدمی را اسیر خود کرده و در نتیجه، گرفتار عوارض ناشی از آن می سازد. بدون شک، «رانندگی» به عنوان یک رفتار، برای بسیاری از ما لذت بخش است اما این فرح بخشی و لذت در کنار دیگران، زمانی می تواند برایمان پایدار و خاطره انگیز باشد که به اصول و فرهنگ مربوط به آن توجه داشته باشیم. در حقیقت، احترام به آداب و قوانین رانندگی در تمامی مواقع، نشان دهنده «رفتار شهروندگرایانه» ما است و رعایت آن ها، حاکی از توجه ما به حقوق دیگران و نیز احترامی است که نسبت به دیگر هم نوعان خود در زندگی قائلیم. به هر حال، چنین روندی جایگاه ما را در مسیر «شهروند شدن» مشخص می کند. این کتاب با هدف ارتقای فرهنگ رانندگی، رفتارهای صحیح رانندگی را در قالب ۱۸ مؤلفه و از زبان یک شهروند (راننده اخلاق گرا و احترام گذارنده به قانون و آداب رانندگی) مورد توجه قرار داده است. در واقع، این شهروند، آداب و قوانین رانندگی را نه به واسطه ترس از مأموران راهنمایی و رانندگی یا دوربین های کنترل و قبض جرمیه، بلکه با هدف «احترام به حقوق دیگران و محیط اطراف» و به عنوان یک وظیفه انسانی رعایت می کند. با نگاهی اجمالی به تصادفات رخ داده در کشور، می توان دریافت که بیشتر تصادفات منجر به جرح و مرگ، توسط رانندگان «با تجربه» و «کار کرده» اتفاق افتاده است. بنابراین صرف داشتن گواهینامه و برخورداری از تجربه سال ها رانندگی، نمی توان بایدها و نبایدهای ساده رانندگی و به تعبیر برخی، پیش پا افتاده را نادیده گرفت و به دست فرمان خود اتکا داشت و دل بست. از این رو، مطالعه کتاب حاضر تنها به فراگیران آموزش رانندگی محدود نمی شود و می تواند نوعی یادآوری مداوم برای استفاده کنندگان خودرو باشد. بدون شک، عمل به آداب رانندگی یاد شده، علاوه بر آنکه رانندگی را برای ما تا پایان عمر در کنار عزیزانمان زیبا خواهد کرد، دیگر هموطنان نیز از نحوه رانندگی ما دچار آسیب نخواهند شد و در کل، جامعه بر مثبت بودن رفتار رانندگی ما صحنه خواهد گذاشت.

آموزش و دانش در مبانی دینی و تاریخی ما از جایگاه رفیعی برخوردار است. اهمیت این مقوله زمانی بیشتر نمایان است که اخلاق انسانی و رفتار شهروندان شیراز به عنوان سومین حرم اهل بیت (ع) و مهد تمدن و فرهنگ اسلامی ایرانی به عنوان یک مسؤولیت اجتماعی در پیشگاه خداوند و پس از آن سایر همشهریان و زائرین و گردشگران قرار می‌گیرد. امروزه ارتقاء فرهنگ ترافیک یکی از مهمترین و شاید اصلی‌ترین بخش از حل مشکلات ترافیکی و رفتاری در بحث ترافیک است. کارشناسان بر این باورند که مدیریت مباحث حمل و نقل و ترافیک با آموزش و تبدیل نمودن آن به یک فرهنگ میسر است. شهرداری شیراز در راستای ساختن شهری متعالی و قانون محور در کنار سایر اقدامات عملی و در جهت ارتقاء سطح دانش و تغییر سبک زندگی متناسب با فرهنگ شهروندی و شهرنشینی اقدامات مؤثری همانند آموزش دانش آموزان، احداث پارک های ترافیک، احداث پیاده راه ها و مسیرهای دوچرخه سواری، برگزاری مسابقات بزرگ آموزش فرهنگ شهروندی با موضوع فرهنگ و منطق رانندگی، جشنواره ها و نشست های تخصصی و علمی، تابلو گذاری و استانداردسازی علائم راهنمایی و رانندگی، آموزش گسترده آموزگاران و والدین و دانش آموزان و... پیگیری و به مورد اجرا گذاشته است. ارتقاء مهارت های فردی و گروهی در قالب احترام به قوانین و رعایت آن توسط یک یک شهروندان و آموزش این مفاهیم به اعضای خانواده و تذکر زبانی و سرشار از محبت و نوع دوستی به طور یقین در نهادینه شدن و مدیریت فرهنگ صحیح ترافیک در مقاطع مختلف زمانی خصوصاً در قشر کودک و نوجوان تأثیر گذار خواهد بود. یادمان باشد نهادینه کردن فرهنگ راهنمایی و رانندگی و ترافیک و حکاکی این نگرش در ذهن آحاد افراد جامعه خصوصاً کودکان با شیوه های علمی و عملی مناسب، به نوعی مدیریت و ارتقاء سطح دانش و مهارت و تعالی فرهنگی شهرمان بوده و رعایت قوانین در آینده و کاهش آمار حوادث ناگوار، حفظ محیط زیست، کاهش خشونت، مدیریت هزینه های سنگین درمان، حذف پرونده های قضاوت و دادرسی، کاهش خسارات و حذف بیمه، بروکراسی اداری و حفظ کانون خانواده و... را در پی خواهد داشت. شهرداری شیراز علاوه بر اقدامات سخت افزاری در جهت ساماندهی رفتار و فرهنگ ترافیک، اقدامات میدانی، تعامل مؤثر با دستگاه های مرتبط، آموزش اثر بخش، استفاده از تکنولوژی های روز و... را سرلوحه کار خود قرار داده است. امیدواریم شیراز علاوه بر پیشرفت های فعلی در آینده ای نه چندان دور به عنوان الگوی سرآمد سایر کلان شهرهای کشور در مبحث رانندگی و فرهنگ ترافیک باشد. /د/

محمد فرخ زاده

معاون فرهنگی و امور اجتماعی شهرداری شیراز